

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ ПОСТАНОВА

05.10.2017

м. Київ

№ П-10-6

**Про позицію ФПУ щодо проекту
Державного бюджету України на
2018 рік та тактику подальших дій з
обстоювання профспілкових вимог**

Урядом без погодження з профспілковою стороною та розгляду на засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради внесений до Верховної Ради України проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (реєстр. № 7000 від 15.09.2017).

ФПУ не може погодитися із запропонованими Урядом рівнями основних державних соціальних стандартів та гарантій, обсягами фінансування окремих галузей та програм.

Так, не забезпечено достатнього фінансування галузей промисловості та програм підтримки вітчизняних підприємств (зокрема, вугільної та торфодобувної галузі, лісового і мисливського господарства, рибного господарства), галузей бюджетної сфери для збереження існуючих та створення гідних робочих місць, справедливого розподілу результатів праці, реалізації прав і гарантій працівників, визначених законодавством, ліквідації зарплатних боргів на державних підприємствах, у бюджетній сфері, фінансування заходів з охорони праці тощо.

Запропонований Урядом розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2018 складатиме близько 90% від фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що є зниженням рівня державної гарантії проти поточного року (станом на 01.01.2017 розмір мінімальної заробітної плати було встановлено на рівні фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб).

Продовжено практику попередніх років щодо встановлення розміру прожиткового мінімуму, який застосовується для визначення рівня державних соціальних гарантій, вдвічі меншого за оприлюднений Міністерством соціальної політики України фактичний його розмір. При його розрахунку не дотримано вимог Закону України «Про прожитковий мінімум», міжнародних зобов'язань, визначених ратифікованими Україною конвенціями МОП №117 та №102, Європейською соціальною хартією (переглянутою). Відповідно, занижені й розміри базового тарифного розряду ЄТС та мінімальної пенсії.

Загострюється проблема заборгованості з виплати заробітної плати на державних економічно активних підприємствах, яка станом на 1 серпня 2017 року зросла до 286 млн грн, та в бюджетній сфері (у закладах охорони здоров'я, що фінансуються з місцевих бюджетів, станом на 13 вересня ц.р. вона склала більше 80 млн грн). На вугледобувних підприємствах через нестачу обігових коштів заборгованість з виплати заробітної плати станом на 19.09.2017 за 2015–2017 роки становить 488,8 млн грн, у тому числі за 2017 рік – 370,2 млн гривень.

На забезпечення підтримки та врахування при опрацюванні проекту Держбюджету–2018 ключові постатейні пропозиції та зауваження ФПУ направлено профільним парламентським комітетам, а також народним депутатам України – представникам ФПУ у Верховній Раді України С.М. Капліну та В.Є. Івченку.

Слід зазначити, що після низки проведених консультацій деякі профспілкові пропозиції щодо вирішення окремих технічних проблем враховано (зокрема, щодо фінансування Державної цільової соціальної програми «Молодь України», індексації стипендій студентам ВНЗ I–IV рівня акредитації, надання державної підтримки дитячим закладам оздоровлення і відпочинку, пільгового державного кредитування на здобуття вищої освіти, забезпечення державної фінансової підтримки фізкультурно-спортивних товариств).

З огляду на зазначене та з метою обстоювання врахування профспілкових пропозицій у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», Президія Федерації професійних спілок України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Визнати, що проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» не спрямований на забезпечення достатнього рівня життя громадян, визначеного Конституцією та законами України; не забезпечує достатнього фінансування галузей бюджетної сфери та належної підтримки вітчизняних підприємств, ліквідацію зарплатних боргів на державних підприємствах та у бюджетній сфері. Проектом порушується низка норм міжнародного та національного законодавства, зокрема конвенцій МОП № 117 та 102, Європейської соціальної хартії (переглянутої), Закону України «Про прожитковий мінімум», що провокує зниження рівня основних державних соціальних стандартів та гарантій, поглиблення бідності. Інформація про основні соціально-економічні показники проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (реєстр. № 7000 від 15.09.2017) додається (Додаток 1).

2. Зазначити, що належний соціальний діалог при формуванні проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» фактично не відбувся: проект внесений до Верховної Ради України без погодження з профспілковою стороною та без розгляду його на засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради. Хронологія дій щодо просування профспілкових пропозицій до Державного бюджету України на 2018 рік додається (Додаток 2).

3. Доручити керівництву ФПУ:

- направити звернення парламентським фракціям, з якими ФПУ підписано Меморандум про співпрацю, щодо підтримки профспілкових пропозицій до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»;

- звернутися до Кабінету Міністрів України з метою його інформування про жорстку позицію ФПУ у відстоюванні профспілкових пропозицій до законопроекту;

- забезпечити моніторинг проходження профспілкових пропозицій до законопроекту;

- провести широку інформаційно-роз'яснювальну роботу (брифінги, прес-конференції, виступи на ТБ, розміщення інформації в пресі та на веб-сайтах тощо) щодо позиції ФПУ стосовно проекту Державного бюджету України на 2018 рік.

4. У разі неврахування профспілкових пропозицій при підготовці проекту Державного бюджету України на 2018 рік до другого читання розпочати підготовку до Всеукраїнської акції, дату та форму проведення якої визначити окремим рішенням Президії ФПУ.

5. Рекомендувати членським організаціям ФПУ через співпрацю з народними депутатами сприяти просуванню та врахуванню профспілкових пропозицій до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік».

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови ФПУ Шубіна О.О.

Голова ФПУ

Г.В. Осовий

Інформація
про основні соціально-економічні показники проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (реєстр. № 7000 від 15.09.2017)

Щодо основних соціально-економічних показників проекту

Бюджет наступного року сформовано з урахуванням макропрогнозу, схваленого постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2017 № 411, сценарій 1, а також Основних напрямів бюджетної політики на 2018–2020 роки (схвалених розпорядженням КМУ від 14.06.2017 № 411-р).

Довідково: Витяги з Прогнозу економічного та соціального розвитку України, сценарій 1

	2017 рік (ПКМУ від 31.05.2017 № 385)	2018 рік (ПКМУ від 21.05.2017 № 411)
ВВП номінальний, млрд грн	2845,8	3247,7
ВВП реальний, темпи зростання, %	101,8	103
Індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року), %	111,2	107
Індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня попереднього року), %	116,8	109
ФОП найманих працівників і грошового забезпечення військовослужбовців, млрд грн	796,3	972,3
Середня заробітна плата працівників, брутто:		
номінальна, грн	7104	8629
номінальна скоригована на індекс споживчих цін, % до попереднього року	121,4	110,9
Рівень безробіття населення віком 15–70 років, визначений за методологією МОП, %	9,3	9,1

Проектом Держбюджету–2018 передбачено:

- **доходи** Державного бюджету в розмірі 877 млрд грн (на 13,7% більше порівняно з 2017 р.), **видатки** – 948 млрд грн (на 12,7% більше порівняно з 2017 р.) (*довідково*: прогноз доходів зведеного бюджету на 2018 рік становить **1 118,8 млрд грн** бюджету, порівняно з 2017 роком вони збільшаться на 14,9 %);
- **дефіцит** Державного бюджету – 77,9 млрд грн (або 2,4% ВВП проти 2,7% ВВП в 2017 р.);
- загальний обсяг **державного боргу** – 1 999 347,2 млн грн (або 61,5 % від ВВП);
- прогнозний курс на кінець року 30,1 грн/долар.

Щодо врахування профспілкових пропозицій у проекті

На сьогодні в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (реєстр. №7000 від 15.09.2017) **ВРАХОВАНО наступні профспілкові пропозиції:**

- щодо підвищення окладів працівників освіти. Урядом задеклароване та засвідчене пояснювальною запискою до законопроекту **покращення умов оплати праці педагогічних працівників шкіл**. Так, під час розгляду проекту Держбюджету-2018 на засіданні Уряду Прем'єр-міністр України В.Гройсман зазначив, що у 2018 році планується подальше збільшення заробітної плати вчителям на 25%, на що враховано додатково майже 6,7 млрд гривень. Разом з тим, згідно з інформацією Мінфіну (лист від 13.09.2017 №08030-14-10/24565), у проектних показниках освітньої субвенції на 2018 рік на ці цілі враховані видатки у сумі 7 966,2 млн грн;

- **передбачено фінансування Державної цільової соціальної програми «Молодь України»** у сумі *31,3 млн грн*, що майже у 2 рази більше показника 2017 року (+15,5 млн грн) (ці видатки включено за бюджетною програмою Міністерства молоді та спорту «Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій»);

- **на реалізацію Пілотного проекту із залучення до роботи членів малозабезпечених сімей та внутрішньо переміщених осіб** (затвердженого ПКМУ від 02.12.2015 №1154) пропонується спрямувати *20 млн грн* (за бюджетною програмою 2501500);

- **підтримка АПК**, зокрема за такими напрямками, як: **часткова компенсація вартості сільгосптехніки та обладнання вітчизняного виробництва** – 945 млн грн; **компенсація відсоткової ставки за кредитами** («Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів») – 66 млн грн **та кредити фермерам** – 43,1 млн грн; **розвиток фермерських господарств** – 1 млрд грн; **підтримка тваринництва** – 2,3 млрд грн;

- у листі Мінфіну від 13.09.2017 № 08030-14-10/24565 зазначено, що *передбачено кошти на індексацію стипендій студентам ВНЗ I–IV рівня акредитації в сумі майже 265 млн грн* (врахування пропозиції щодо здійснення виплати стипендій з урахуванням індексу інфляції), а також 70 млн грн – *на виплату одноразової грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями педагогічного, медичного та фармацевтичного профілю й уклали на строк не менш як 3 роки договір про роботу у відповідних закладах, що розташовані у сільській місцевості та селищах міського типу;*

- **передбачено додаткову дотацію з держбюджету на здійснення переданих з держбюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я** (у Додатку № 7 до законопроекту) у розмірі 16,5 млрд грн – *частково враховано пропозицію профспілок* (примітка: Профспілка працівників освіти і науки України надала свої пропозиції до проекту Держбюджету–2018 щодо збільшення видатків на ці цілі та розмежування цієї дотації за галузевою ознакою, а саме на освітні заклади та заклади охорони здоров'я);

- **обсяги освітньої субвенції на 2018 рік передбачено в сумі 61 260 903,5 тис. грн**, проти 52 593 109,7 тис. грн, затверджених у Державному бюджеті України на 2017 рік, що на 8 667 793,8 тис. грн, або 16,48%, більше порівняно з поточним роком – *частково враховано пропозицію профспілок* (примітка: Профспілка працівників освіти і науки України надала свої пропозиції до проекту Держбюджету-2018 щодо збільшення освітньої субвенції до 66,9 млрд грн);

- **передбачено на надання пільгового державного кредитування на здобуття вищої освіти 36 850 тис. грн** та на надання кредитів на будівництво (придбання) житла для науково-педагогічних та педагогічних працівників 2 000 тис. грн;

- передбачено кошти на надання державної підтримки дитячим закладам оздоровлення і відпочинку та преференцій підприємствам – утримувачам цих закладів. За бюджетною програмою «**Оздоровлення і відпочинок дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих оздоровчих таборах МДЦ «Артек» і ДЦ «Молода Гвардія»** на 2018 рік передбачено видатки загального фонду в обсязі **195 492,4 тис. грн**;

- видатки на фінансову підтримку діяльності фізкультурно-спортивних товариств «Україна», «Спартак», «Колос» передбачено в загальних видатках за бюджетною програмою «**Фінансова підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування**»;

- щодо забезпечення зростання розмірів пенсій з метою зменшення розриву у розмірах, призначених у різні роки. Проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (реєстр. № 6614 від 22.06.2017), прийнятим 13.07.2017 парламентом у першому читанні, передбачається, зокрема, здійснення з 01.10.2017 осучаснення пенсій.

Разом з тим, **найпринциповіші профспілкові пропозиції не враховано**, зокрема щодо фінансування видатків бюджетної сфери в обсязі достатньому для забезпечення реалізації прав та гарантій, визначених законодавством, в т.ч. на оплату праці працівників бюджетної сфери (підвищення 1 тарифного розряду ЄТС, забезпечення диференціації в оплаті праці, здійснення індексації, погашення заборгованості з виплати заробітної плати тощо).

Щодо соціальних стандартів і гарантій

Проектом пропонується зростання у 2018 році розмірів основних державних соціальних стандартів і гарантій у тому ж обсязі, як і закладене Урядом до Основних напрямів бюджетної політики на 2018–2020 роки.

Запропонований Урядом розмір мінімальної заробітної плати (3723 грн):

- станом на 01.01.2018 складатиме лише 92 % від фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що є зниженням рівня державної гарантії проти поточного року (станом на 01.01.2017 розмір мінімальної заробітної плати було встановлено на рівні фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб);

- становитиме лише 43 % прогнозованого розміру середньої заробітної плати (проти 53% станом на початок 2017 року), що не відповідає нормам чинного

законодавства України та ратифікованим конвенціям МОП № 117 та № 131, Резолюції Європарламенту 2008/2034 (INI), якою рекомендується встановлювати мінімальну заробітну плату не нижче 60% від середньої зарплати.

Фіксований розмір мінімальної заробітної плати впродовж всього року призведе до її знецінення до кінця 2018 року на 2,6% (індекс інфляції за 2017-2018 роки складе $111,2 \cdot 107 = 118,9\%$, а зростання мінімальної заробітної плати заплановано лише на 16,3%).

Не виконуються Закон України «Про прожитковий мінімум», міжнародні зобов'язання, визначені ратифікованими Україною конвенціями МОП № 117 та № 102, щодо встановлення прожиткового мінімуму на основі оновлених наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2016 № 780. Прожитковий мінімум пропонується встановити вдвічі меншим за оприлюднений Міністерством соціальної політики України фактичний його розмір. Відповідно занижені й розміри базового тарифного розряду ЄТС та мінімальної пенсії.

Прожитковий мінімум на 2018 рік

(гривень)

Категорія осіб	Запропоновано законопроектом			МАЄ БУТИ (пропозиції профспілок)		
	з 1 січня	з 1 липня	з 1 грудня	з 1 січня	з 1 липня	з 1 грудня
На одну особу	1 700	1 777	1 853	3581*	3706*	3831*
Для дітей віком до 6 років	1 492	1 559	1 626	2958	3061	3165
Для дітей віком від 6 до 18 років	1 860	1 944	2 027	3589	3714	3840
Для працездатних осіб	1 762	1 841	1 921	4023*	4164*	4305*
Для осіб, які втратили працездатність	1 373	1 435	1 497	2634	2726	2818

Розрахунки здійснені з урахуванням розміру ФПМ у цінах липня ц.р. та уточненого ПКМУ від 21.05.2017 № 411 прогнозу інфляції на 2017 рік.

* – з урахуванням обов'язкових платежів.

ФПУ наполягає на встановленні з 01.01.2018 мінімальної заробітної плати на рівні не нижче фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб (4023 грн) та передбачення підвищення її розміру протягом року з урахуванням прогнозного індексу інфляції.

Крім того, Уряд знову пропонує використання для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» показника «рівень забезпечення прожиткового мінімуму», який суперечить законодавству і протиправно обмежує рівень соціальної допомоги.

Згідно із ст. 96 Кодексу законів про працю України та ст. 6 Закону України «Про оплату праці» мінімальний посадовий оклад (тарифна ставка) встановлюється у розмірі, не меншому за прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня календарного року. Враховуючи зазначене, а також Основні напрями бюджетної політики на 2018–2020 роки, розмір базового тарифного розряду ЄТС у 2018 році складе 1762 грн (примітка: у пояснювальній записці до законопроекту його розмір не вказано).

Житлові субсидії

Кабінетом Міністрів України пропонується передбачити у 2018 році:

- на надання адресних житлових субсидій населенню на оплату комунальних послуг **55,1 млрд грн** (для порівняння у в бюджеті на 2017 рік сума, передбачена на цю статтю витрат, становить 61 млрд грн. *Примітка:* в середині липня ц.р. Верховна Рада ухвалила зміни до держбюджету України на 2017 рік. Так, витрати на субсидії, на прохання Мінсоцполітики, було збільшено на 30%, або на 14,1 млрд грн, – до 61,174 млрд грн);

- на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу 2,7 млрд грн;

- надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в т.ч. на оплату житлово-комунальних послуг 3,2 млрд грн.

Щодо фінансування галузевих субвенцій

	Усього передбачено на 2017 рік	Усього передбачено на 2018 рік
Освітня субвенція	52 593 109,7 тис. грн	61 260 903,5 тис. грн (в т.ч. 577,1 млн грн та 1 641,0 млн грн)*
Медична субвенція	55 920 108,4 тис. грн	51 429 439,8 тис. грн (в т.ч. 505,6 млн грн та 868,7 млн грн)* + на надання первинної медичної допомоги за окремою бюджетною програмою виділено 13,3 млрд грн

* – резерв коштів до 1% загального обсягу субвенції та резерв коштів / нерозподілені видатки для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження відповідно.

У пояснювальній записці до проекту Держбюджету зазначено, що:

1) обсяг освітньої субвенції на 2018 рік визначено на основі нової формули, виходячи з розрахункової кількості ставок педагогічних працівників, визначеної на підставі навчального навантаження та нормативної наповнюваності класів, а також середньої заробітної плати вчителя в умовах 2018 року. Як і у 2017 році, кошти освітньої субвенції спрямовуватимуться виключно на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів та на здобуття повної загальної середньої освіти учнями професійно-технічних навчальних закладів;

2) медична субвенція враховує видатки на надання вторинної, третинної та екстреної медичної допомоги населенню. Видатки на надання первинної медичної допомоги виділено в окрему бюджетну програму КПКВК 2308020 «Надання первинної медичної допомоги населенню».

Ст. 20 Держбюджету-2017 надано право Уряду здійснювати розподіл резерву коштів освітньої та медичної субвенцій, а також нерозподілених видатків цих субвенцій, а також перерозподіл таких субвенцій між місцевими бюджетами.

Щодо фінансування окремих галузей

Серед пріоритетів проекту Держбюджету-2018 фінансування:

- **оборони та безпеки** – на ці цілі передбачається 164,9 млрд грн проти 143,6 млрд грн у 2017 році та 121,7 млрд грн у 2016 році;

- **розвиток дорожньої інфраструктури** – передбачається виділити 44 млрд грн проти 32,2 млрд грн у 2017 році та 19,2 млрд грн у 2016 році;

- **енергоефективності** – передбачається виділити 1,6 млрд грн, в т.ч. 400 млн грн Фонду енергоефективності та 400 млн грн на «теплі кредити»;

- **підтримки АПК** (пропонується спрямувати, зокрема, понад 1 млрд грн на розвиток фермерських господарств, 2 млрд грн на надання бюджетної дотації, майже 1 млрд грн на здешевлення вітчизняної сільгосптехніки, 2,3 млрд грн на розвиток тваринництва);

- збільшення видатків на охорону здоров'я, освіту, культуру, децентралізацію тощо.

Крім того, у проекті Державного бюджету України на 2018 рік передбачено, зокрема:

- передачу на фінансування з місцевих бюджетів 426 державних вищих навчальних закладів I—II рівня акредитації (ст. 24 проекту Держбюджету-2018);

- видатки на:

фінансування робіт з ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств у сумі 752 928,0 тис. грн (за розрахунками Міненерговугілля України, на реструктуризацію вугільної та торфодобувної промисловості потрібно передбачити 359 000,0 тис. грн);

гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах – 290 000,0 тис. грн (за розрахунками Міненерговугілля України, потрібно передбачити 359 000,0 тис. грн);

заходи з охорони праці та підвищення техніки безпеки на вугледобувних підприємствах – 100 000 тис. грн (за розрахунками Міненерговугілля України, потрібно передбачити 200 000,0 тис. грн);

виконання державою боргових зоб'язань за кредитами, залученими під державні гарантії з метою реалізації проектів соціально-економічного розвитку – 258 075,4 тис. грн;

державну підтримку будівництва шахти №10 «Нововолинська – 10 000,0 тис. грн (за розрахунками Міненерговугілля України, потрібно передбачити 600 000,0 тис. грн). Крім того, п. 5 Прикінцевих положень проекту Держбюджету-2018 пропонується, як і в 2016 та 2017 роках, зупинити на 2018 рік дію п. 7 частини першої ст. 90 Бюджетного кодексу України в частині видатків на співфінансування

(50 %) проектів ліквідації підприємств вугільної і торфодобувної промисловості та витрат на утримання водовідливних комплексів у безпечному режимі;

- фінансування ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів в лісовому фонді у сумі 151 578,9 тис. грн (примітка: за підрахунками Профспілки працівників лісового господарства України видатки на ці цілі необхідно збільшити на 710,1 млн грн);

- видатки на організацію діяльності рибовідтворювальних комплексів та інших бюджетних установ у сфері рибного господарства у сумі 61 237,1 тис. грн (за даними Профспілки працівників рибного господарства України на ці цілі потрібно передбачити 66 217,1 тис. грн); прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері рибного господарства – 1 100,0 тис. грн (з необхідних 11 100 тис. грн); селекцію у рибному господарстві та відтворення водних біоресурсів у внутрішніх водоймах та Азово-Чорноморському басейні – 10 530,7 тис. грн (з необхідних 24 000 тис. грн).

Також у головному кошторисі країни враховано видатки на:

виплату академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів – 3 164 705,6 тис. грн;

виплату соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів – 631 624,21 тис. грн;

пільговий проїзд студентів вищих навчальних закладів і учнів професійно-технічних училищ у залізничному, автомобільному та водному транспорті – 18 000,0 тис. грн (сума видатків на ці цілі залишилася незмінною порівняно з бюджетом на 2016 та 2017 роки).

На жаль, продовжується практика попередніх років, і в порушення вимог п. 4 ст. 153 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», яким зазначається, що проект держбюджету не може містити положень про зупинення дії чи внесення змін до інших законів, пунктом 6 Прикінцевих положень законопроекту продовжено на 2018 рік ручне управління Кабінету Міністрів України низкою окремих норм і положень законів України.

Так, у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів, застосовуються, зокрема, норми щодо:

- надання військовослужбовцям та членам їх сімей права на безоплатну кваліфіковану медичну допомогу, санаторно-курортне лікування та відпочинок у санаторіях, будинках відпочинку, пансіонатах, туристських базах, забезпечення житлом або за їх бажанням грошовою компенсацією за належне їм для отримання жиле приміщення, знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги; право на одержання земельної ділянки;

- медичного та житлового забезпечення військовослужбовців Національної гвардії, поліції, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та рятувальників;

- забезпечення права громадян на житло (в частині забезпечення громадян житлом, перебування громадян на обліку потребуючих поліпшення житлових умов, надання громадянам грошової компенсації за належні їм для отримання жилі приміщення);

- умов і розмірів грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників кримінально-виконавчої служби;

- встановлення мінімального розміру посадового окладу групи 9 у державних органах.

**Департамент захисту соціально-економічних
прав апарату ФПУ**

Просування профспілкових пропозицій до Державного бюджету України на 2018 рік: хронологія дій

1. Профспілкові пропозиції до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018–2020 роки схвалено Президією ФПУ 24.04.2017 (Постанова № П-8-9) і направлено:

- *на етапі формування документа* – Міністерству фінансів України та Міністерству соціальної політики України листами від 05.05.2017 № 01-13/384-СПО і № 01-13/385-СПО, Секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради та СПО сторони роботодавців листом від 05.05.2017 № 01-13/386-СПО;

- *за результатами розгляду на засіданні Уряду 14.09.2017* – Кабінету Міністрів України, Мінфіну та Мінсоцполітики (лист від 15.06.2017 № 01-13/489-СПО) для врахування при доопрацюванні проекту;

- *при його опрацюванні у парламенті* – комітетам Верховної Ради України з питань бюджету та з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (листи від 27.06.2017 № 01-13/509-СПО), а також представникам ФПУ у Верховній Раді України С.М. Капліну та В.Є. Івченку (листи від 27.06.2017 № 01-13/513-СПО) для підтримки та просування.

2. У другій половині травня – на початку червня 2017 року профспілкова сторона брала участь в узгоджувальних нарадах Міністерства фінансів України з головними розпорядниками бюджетних коштів у рамках підготовки проекту Бюджетної резолюції, в тому числі окремій зустрічі представників Мінфіну України, СПО об'єднань профспілок та СПО сторони роботодавців, під час якої Мінфін презентував своє бачення **проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018–2020 роки.**

Зазначені узгоджувальні наради пройшли на виконання доручення Прем'єр-міністра України В.Б. Гройсмана від 10.04.2017 № 14121/1-17 з кожним міністерством та Асоціацією міст України. Під час нарад обговорювалися планові бюджетні видатки по програмах міністерств та фінансування пріоритетних напрямів галузей на наступні три роки.

Крім представників ФПУ в узгоджувальних нарадах з профільними міністерствами брали участь представники Профспілки авіабудівників України, Профспілки працівників соціальної сфери, Профспілки працівників охорони здоров'я, Профспілки працівників культури. Інформації щодо участі інших профспілок в нарадах до ФПУ не надходило.

3. Профспілкові пропозиції до проекту Держбюджету–2018 направлені Міністерству фінансів України листом від 10.08.2017 №01-13/647-СПО.

Попередньо (02.08.2017) напрацьовані ФПУ пропозиції до проекту Держбюджету–2018 направлялись для опрацювання членам СПО об'єднань профспілок та членам постійно діючої тристоронньої робочої групи з питань проведення консультацій на всіх стадіях бюджетного процесу (від профспілкової сторони). При доопрацюванні документа враховано всі отримані доповнення та зауваження, що надійшли від *Профспілки працівників геології, геодезії та картографії України, Профспілки працівників агропромислового комплексу України, Профспілки працівників державних установ України, Профспілки працівників охорони здоров'я України, Профспілки працівників освіти і науки України.*

З метою забезпечення конструктивного соціального діалогу Профспілкова сторона наполягала на активізації роботи постійно діючої тристоронньої робочої групи з питань проведення консультацій на всіх стадіях бюджетного процесу з метою опрацювання пропозицій сторін соціального діалогу до проекту Держбюджету–2018. Проте, з цього питання робоча група не засідала.

4. Профспілкова сторона ініціювала розгляд проекту Державного бюджету України на 2018 рік на засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради (далі – Національної ради) у першій декаді вересня ц.р. Проте спільним рішенням Комітету з питань економічного розвитку та підприємництва і Комітету з питань соціальної та гуманітарної політики Національної ради від 31 серпня 2017 року під час розгляду питання «Про стан підготовки до розгляду Національною радою питання «Про основні показники проекту Державного бюджету України на 2018 рік» підтримано пропозицію щодо його розгляду в 20-х числах вересня ц.р.

Проект Держбюджету–2018 на засіданні Національної ради не розглядався, але його основні показники обговорювались під час спільного засідання Комітету з питань економічного розвитку та підприємництва і Комітету з питань соціальної та гуманітарної політики Національної ради, а позиція профспілок щодо ключових соціальних аспектів проекту представлена заступником Голови ФПУ О.О. Шубіним.

5. У відповідь на наполягання профспілок (лист від 08.09.2017 № 01-13/715-СПО) 14 вересня ц.р. проведено зустріч представників СПО об'єднань профспілок з Першим віце-прем'єр-міністром – Міністром економічного розвитку і торгівлі України С. Кубівим, Міністром соціальної політики України А. Ревою та Державним секретарем Міністерства фінансів України Є. Капінусом щодо проекту Державного бюджету України на 2018 рік.

Напередодні зазначеної зустрічі Мінфін надав свою позицію стосовно підтримки/непідтримки профспілкових пропозицій (лист від 13.09.2017 № 08030-14-10/24565), направлених йому листом від 10.08.2017 № 01-13/647-СПО.

За результатами зустрічі досягнуто домовленості щодо проведення низки галузевих зустрічей з керівництвом Уряду.

6. Враховуючи, що відповідно до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» народні депутати, комітети до 1 жовтня мають сформувавши та направити до профільного комітету свої пропозиції до проекту Держбюджету, профспілкові постатейні пропозиції та зауваження до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (реєстр. №7000 від 15.09.2017) з метою забезпечення їх підтримки та врахування при опрацюванні проекту направлені:

- парламентським комітетам (листом від 28.09.2017 №01-13/760-СПО);
- народним депутатам України – представникам ФПУ у Верховній Раді України С.М. Капліну та В.Є. Івченку (листом від 27.09.2017 №01-13/759-СПО);
- членським організаціям ФПУ та членам СПО об'єднань профспілок (листами від 28.09.2017 № 05/01-27/988 та №01-13/761-СПО) для співпраці з народними депутатами.

Постатейні пропозиції та зауваження до проекту Держбюджету–2018 сформовані з урахуванням пропозицій, що надійшли від членських організацій ФПУ та членів СПО об'єднань профспілок. (Примітка: листами від 18.09.2017 № 05/01-27/959 та № 01-13/743-СПО членським організаціям ФПУ та членам СПО ОП було надано запит щодо надання постатейних пропозицій та зауважень до проекту Держбюджету–2018 до 21 вересня ц.р.)

Доповнення та зауваження отримано від:

- 1) Профспілки працівників НАН України (лист від 19.09.2017 №01-06/57);
- 2) Профспілки працівників лісового господарства України (лист від 19.09.2017 №02/81);
- 3) Об'єднання профспілок, організацій профспілок у м. Києві «Київська міська рада профспілок» (лист від 20.09.2017 №265/05);
- 4) Профспілки працівників вугільної промисловості (лист від 20.09.2017 №01/210);
- 5) Миколаївської обласної ради профспілок (лист від 20.09.2017 №04/01-09/249);
- 6) Об'єднання всеукраїнських профспілок і профоб'єднань «Єдність» (лист від 20.09.2017 №67);
- 7) Профспілки працівників освіти і науки України (лист від 21.09.2017 №02-7/449);
- 8) Профспілки працівників охорони здоров'я України (лист від 21.09.2017 №03-03/336);
- 9) Об'єднання профспілок Харківської області (лист від 21.09.2017 №03/01-25/247);
- 10) Профспілки працівників рибного господарства України (лист від 22.09.2017 №46).

**Департамент захисту соціально-економічних прав
апарату ФПУ**